

Titulació	Tipus	Curs
Recerca i Intervenció Psicosocial	OP	1

Professor/a de contacte

Nom: Isabel Pellicer Cardona

Correu electrònic: isabel.pellicer.cardona@uab.cat

Equip docent

Joan Pujol Tarres

Luz Maria Martinez Martinez

Albert Espelt Hernández

Enrique Baleriola Escudero

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquesta assignatura optativa té com a objectiu que les persones que el cursin coneguin sàpiguen aplicar els principis fonamentals de les perspectives discursives i narratives al camp psicosocial. A partir d'aquest treball, seran capaços de fer un disseny de recerca o intervenció adaptat a un camp de recerca o intervenció específic, utilitzant metodologies discursives. Es treballen les tècniques específiques de recollida d'informació com entrevistes, grups focals, històries de vida, produccions narratives i s'hi introdueixen alguns principis bàsics d'anàlisi.

Resultats d'aprenentatge

1. CA08 (Competència) Dissenyar una proposta discursiva de recerca o de diagnòstic psicosocial que consideri la perspectiva de gènere i interseccional.

2. CA09 (Competència) Planificar tècnicament i temporalment els procediments de recopilació de material discursiu adaptats a les característiques i necessitats d'una població concreta.
3. KA07 (Coneixement) Organitzar mètodes, tècniques i eines de recollida i anàlisi de dades psicosocials amb tècniques discursives.
4. KA08 (Coneixement) Identificar debats ètics i polítics derivats del desenvolupament d'una perspectiva discursiva de recerca o intervenció psicosocial.
5. KA09 (Coneixement) Seleccionar justificadament les tècniques de recollida de material empíric des d'una aproximació discursiva.
6. KA10 (Coneixement) Identificar justificadament les tècniques d'anàlisi de material discursiu.
7. SA06 (Habilitat) Presentar la metodologia d'una recerca o diagnòstic psicosocial amb perspectiva discursiva, justificant amb bibliografia la proposta procedimental.
8. SA07 (Habilitat) Millorar el disseny d'una recerca o intervenció amb perspectiva discursiva dins d'un grup de treball.

Continguts

- Principis i fonaments de les metodologies qualitatives en les disciplines humanes i socials.
- Fonaments de les perspectives discursives i narratives: aspectes teòrics, epistemològics i metodològics.
- Característiques i ús de les metodologies qualitatives aplicades a la recerca i a la intervenció psicosocial.
- Tècniques de recollida de dades discursives i de naturalesa narrativa: entrevistes, històries de vida, produccions narratives i derives.
- Fonaments per a l'anàlisi de produccions discursives mitjançant anàlisis temàtiques, discursius o narratius.
- Criteris per a l'avaluació dels mètodes qualitius.

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura i estarà també disponible al Campus Virtual de l'assignatura, on l'alumnat podrà trobar els diversos materials docents i tota la informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per motius de força major segons les autoritats competents, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Magistral i Discussions Grupals	22	0,88	
Exposicions Orals	8	0,32	
Tipus: Supervisades			
Debats Virtuals	30	1,2	
Tipus: Autònomes			
El·laborar un Projecte d'Investigació	90	3,6	

Metodologia docent

Activitats Dirigides:

- Presentació de continguts.
- Presentació i anàlisi de lectures teòriques.
- Discussions en grup.
- Presentació d'exercicis d'investigació i intervenció.
- Elaboració de continguts en funció d'interessos propis de recerca.

Activitats Supervisades:

- Tutories d'orientació en la definició del fenomen a estudiar i el treball empíric a realitzar.
- Activitats al campus virtual de:
  - Recerca de material bibliogràfic addicional.
  - Exemplificació dels temes en diferents tipus d'investigació i intervenció.
  - Discussió i articulació de diferents perspectives metodològiques.

Activitats d'aprenentatge autònom

- Recollida i sistematització de material bibliogràfic.
- Anàlisi i reflexió de les lectures,
- Integració teòrica i metodològica.
- Desenvolupament d'una proposta d'investigació o intervenció.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1. Projecte d'Investigació (disseny i metodologia)	50%	0	0	CA08, CA09, KA07, KA08, KA09, KA10, SA06
EV2. Presentació Oral (treball grupal)	30%	0	0	KA08, KA10, SA06, SA07
EV3. Integració de l'aprenentatge en el TFM	20%	0	0	CA08, CA09, KA08, KA09, KA10, SA06, SA07

Evidències d'Aprenentatge

- EV1. Projecte d'investigació. Presentació d'un projecte d'investigació escrit on es valora la justificació metodològica i implementació tècnica de metodologies discursives, via aula virtual. Aquest treball individual té un pes del 50% de la nota final de l'assignatura.
- EV2. Presentació Oral. Presentació en grup, a l'aula, de l'aplicació d'una tècnica discursiva valorant els punts forts i febles de la tècnica utilitzada. Aquest treball té un pes del 30% de la nota final de l'assignatura.
- EV3. Integració de l'aprenentatge en el TFM. Seguiment del treball final de l'assignatura amb el professorat tutor i consecució dels resultats d'aprenentatge de

l'assignatura. Inclou la planificació del treball final, la revisió de l'esborrany i la revisió de la versió final (en tots els casos sempre que es lliurin com a mínim deu dies abans de la data de lliurament marcada a Moodle). Aquesta valoració del seguiment de l'assignatura la fa el professorat tutor i té un pes del 20% de l'assignatura.

Qualificació:

- Assignatura superada: L'assignatura es considerarà superada si l'estudiant obté una nota mitjana superior a 5 en el conjunt de les proves d'avaluació.
- Avaluable: Es considerarà Avaluable l'estudiant que hagi presentat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior 40% del total de l'assignatura.
- No avaluable: Es considerarà No avaluable el fet que encara que l'estudiant hagi presentat diverses proves el pes total en relació amb el conjunt de l'assignatura sigui inferior al 40%.
- Reavaluació: No hi ha reavaluació.

Avaluació única:

En cas que l'estudiant opti per l'avaluació única, s'avaluaran tots els continguts del mòdul en la data de lliurament de l'evidència 1. Les evidències que es requeriran són:

- EV1. Projecte d'Investigació (disseny i metodologia) (50%) i EV3. Integració de l'aprenentatge en el TFM (20%) seran les mateixes i tindran el mateix pes que per l'avaluació continuada.

- EV2, presentació oral (treball grupal) serà substituïda per una activitat de presentació sobre una teoria o aplicació de tècnica discursiva, de les que formen part del temari de l'assignatura, a realitzar de manera individual i que s'haurà de pactar amb el professorat a l'inici de curs.

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

S'aplicarà el mateix criteri de no avaluable que per l'avaluació continuada.

Retorn:

D'acord amb la normativa vigent, el retorn de les evidències es durà a terme tres setmanes després de la data de lliurament, segons la modalitat indicada a la taula següent:

Tipus de retorn	Modalitat
Ev1	Retorn escrit (rúbrica i comentari general) a través de l'aula virtual (Moodle)
Ev2	Retorn oral a l'aula i/o escrit mitjançant Moodle
Ev3	Retorn oral amb la tutora

Ús d'intel·ligència artificial (IA)

En aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'intel·ligència artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'alumnat en l'anàlisi i la reflexió personal. L'alumnat haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han

influint en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Pautes d'avaluació de la Facultat de Psicologia:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

Bibliografia

Attride-Stirling, Jennifer. (2001). Thematic networks: An analytic tool for qualitative research. *Qualitative Research*, 1(3), 385-405. <https://doi.org/10.1177/146879410100100307>

Boyatzis, Richard E. (1998). *Transforming Qualitative Information: Thematic Analysis and Code Development*. Sage Publications.

Bradford, Nova J; Rider, G. Nic; Catalpa, Jory M.; Morrow, Q. J., Berg, Diane R.; Spencer, Katherine G. & McGuire, Jenifer K. (2019). Creating gender: A thematic analysis of genderqueer narratives. *International Journal of Transgenderism*, 20(2-3), 155-168. <https://doi.org/10.1080/15532739.2018.1474516>

Braun, Virginia & Clarke, Victoria. (2020). Can I use TA? Should I use TA? Should I not use TA? Comparing reflexive thematic analysis and other pattern-based qualitative analytic approaches. *Counselling and Psychotherapy Research*, 21(1), 37-47. <https://doi.org/10.1002/capr.12360>

Braun, Virginia & Clarke, Victoria. (2021). *Thematic analysis: A practical guide*. Sage.

Calquín Donoso, Claudia; Arrau, Rodrigo G.; Escobar Villalobos, Katherine; & Martínez Riquelme, Javier. (2020). Repertorios interpretativos de un manual de intervención en la infancia temprana en Chile. *Política y Sociedad*, 57(1).

Cubells Serra, Jenny, & Calsamiglia Madurga, Andrea. (2015). El repertorio del amor romántico y las condiciones de posibilidad para la violencia machista. *Universitas psychologica*, 14(SPE5), 1681-1694.

Fairclough, Norman. (2012). Critical discourse analysis. *International Advances in Engineering and Technology (IAET)*, Vol.7 July 2012 , 452-487.

Gandarias Goikoetxea, Itziar. (2014). Tensiones y distensiones en torno a las relaciones de poder en investigaciones feministas con Producciones Narrativas. *Quaderns de psicologia*, 16(1), 127-140.

García Fernández, Nagore., & Montenegro Martínez, Marisela. (2014). Re/pensar las Producciones Narrativas como propuesta metodológica feminista: experiencias de investigación en torno al amor romántico. *Athenea Digital. Revista De Pensamiento E Investigación Social*, 14(4), 63-88. <https://doi.org/10.5565/rev/athenea.1361>

Godoy Echiburú, Gerardo; Badillo Vargas, Carolina & Letelier, Giselle. (2019). Análisis Crítico del Discurso: posicionamiento valorativo y discurso de odio en la discusión parlamentaria sobre la Ley de identidad de género. *Revista Latinoamericana de Estudios del Discurso*, 19(2), 71-92.

Levitt, Heidi M., Motulsky, Stacy L., Wertz, Frederick J., Morrow, Susan L. & Ponterotto, Joseph G. (2017). Recommendations for designing and reviewing qualitative research in psychology: Promoting methodological integrity. *Qualitative Psychology*, 4(1), 2-22. <https://doi.org/10.1037/qup0000082>

Maxwell, Joseph A. (2019). *Diseño de investigación cualitativa* (Vol. 241006). Editorial Gedisa.

McLellan, Eleanor; MacQueen, Kathleen M & Neidig, Judith L. (2003). Beyond the Qualitative Interview: Data Preparation and Transcription. *Field Methods*, 15(1), 63-84. <https://doi.org/10.1177/1525822X02239573>

Peña Ochoa, Mónica; Rojas Navarro, Patricio & Rojas Navarro, Sebastián. (2015). ¿Cómo diagnosticar a un niño? Diagnóstico del Trastorno de Déficit Atencional con Hiperactividad desde una perspectiva discursiva crítica. *Athenea Digital. Revista De Pensamiento E Investigación Social*, 15(1), 91-110.

<https://doi.org/10.5565/rev/athenea.1304>

Potter, Jonathan, & Wetherell, Margaret. (1987). *Discourse and social psychology: Beyond attitudes and behaviour*. Sage Publications, Inc.

Pujol-Tarrés, Joan. (2023). The methodological and epistemic narrative of narrative productions. *Qualitative Research in Psychology*, 1-14. <https://doi.org/10.1080/14780887.2023.2183914>

Southern, Donna M.; Batterham, Roy W.; Appleby, Natalie J.; Young, Doris; Dunt, David, & Guibert, Robin. (1999). The concept mapping method. An alternative to focus group inquiry in general practice. *Australian Family Physician*, 28 Suppl 1, S35-40.

Teixidó-Compañó, Ester; Sureda, Xisca; Bosque-Prous, Marina; Villalbí, Joan R.; Puigcorbé, Susanna; Colillas-Malet, Ester; Franco, Manuel; & Espelt, Albert. (2022). Understanding how alcohol environment influences youth drinking: A concept mapping study among university students. *Adicciones* 1;35(4):469-482.

<https://doi.org/10.20882/adicciones.1705>

Van-Dijk, Teun A. (2017). Análisis crítico del discurso. *Revista Austral de Ciencias Sociales*, (30), 203-222.

Vargas-Jiménez, Ileana. (2012). La entrevista en la investigación cualitativa: nuevas tendencias y retos. The Interview in the qualitative research: Trends and Challengers. *Revista Electrónica Calidad en la Educación Superior*, 3(1), 119-139. <https://doi.org/10.22458/caes.v3i1.436>

Wetherell, Margaret, & Potter, Jonathan. (1996). El análisis del discurso y la identificación de los repertorios interpretativos. *Psicologías, discursos y poder*, 63-78.

Programari

L'article 169 dels estatuts de la UAB assenyalen que la docència a la Universitat es desenvolupa en un marc de convivència i solidaritat fonamentat en els principis i valors d'una societat oberta i democràtica. És per aquest motiu que, tot i que no hi ha un programari obligatori, recomanem utilitzar programari lliure.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Espanyol	primer quadrimestre	tarda